

INFORMAȚII
DE INTERES GENERAL,
EVENTIMENTE,
ACȚIUNI

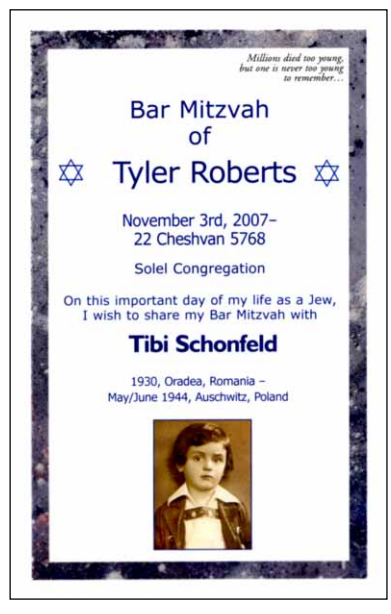
DIN VIAȚA COMUNITARĂ

La un Bar Mițva din Canada

Proiectul „Înfrățiți pentru a păstra memoria Holocaustului” se realizează prin transmiterea unor informații despre Holocausta de către supraviețuitorii adolescenților care își încep viața de adult.

Bar Mițva este un astfel de prilej, tinerii alegându-și ca „frate de suflet” câte un copil ucis în Holocaust. Opțiunea lui **Tyler Roberts**, de la congregația Solel, Mississauga, Canada, care a avut **Bar Mițva** la 3 noiembrie 2007, a fost **Tibi Schönfeld** din Oradea. Născut în 1930, Tibi a fost deportat la Auschwitz în vara lui 1944, unde a pierit cu întreaga familie: mama, tatăl și doi frați. Tyler a aflat povestea lui Tibi de la mătușa acestuia, Maria Rădulescu, o supraviețuitoare, pe care a ales-o ca mentor care să-l îndrume în ceea ce privește cunoștințele despre Holocaust. „În această zi importantă din viața mea ca evreu, doresc să împart **Bar Mițva** mea cu Tibi Schönfeld”, a scris tânărul pe pliantul care a însoțit invitațiile la **Bar Mițva** și în care se descrie pe scurt istoria familiei Schönfeld și suferințele îndurate de evreii din Oradea în perioada Holocaustului. Probabil că Tibi Schönfeld n-a mai apucat să-și serbeze **Bar Mițva**, dar memoria lui va rămâne vie cu ajutorul „fratelui său de suflet”, care, după peste 60 de ani, a evocat-o într-o clipă atât de solemnă a vieții lui. (E.G.)

Un adolescent și-a ales ca „frate de suflet”, un semen de-al lui din Oradea, deportat la Auschwitz

„SHLOMO DAVID, poet ebraic”

În numărul din 12 noiembrie al publicației israeliene de limbă română, „Orient Express”, **Lucian Zeev Herșcovici** semnează un eseu despre „Shlomo David, poet ebraic”, având în vizor recentul volum de poezie al autorului, intitulat **Lev Malaviev (Inima înmugurește)**. Pledoaria pentru credință, unitatea familiei, a poporului lui Israel, amintirile dureroase (poetul a fost martor ocular al pogromului din '40, de la Dorohoi), speranțele de pace pentru Israel, pasiunea pentru numerologia cabalistică, trimerile la texte din Tora și Piutim – iată numai câteva din liniile de forță ale volumului.

„RĂDĂCINI” – „SHORASHIM”

Librăria **Cărturești** – gazda atâtor întâlniri memorabile între personalități din lumea filmului, literelor, istoriei și publicul lor - a fost, de data aceasta (11 decembrie a.c.) scena lansării unui noul disc cu muzică Klezmer al **Teodorei Enache**, pe care **Ahmet Ertegun**, unul dintre promotorii de marcă ai jazzului, a supranumit-o „Ella Fitzgerald cu pielea albă”. Discul face parte dintr-un proiect căruia artista a declarat că îi dedică întreaga viață: **Rădăcini – Shorashim**. Proiectul a luat ființă în urma contactului între muzicienii evrei cu muzicieni greci, turci, romi, arabi ș.a., cu jazzisti americani. Aceste întâlniri muzicale, în care fiecare interpret vocal, instrumental „își cântă rădăcinile”, având drept vehicul de comunicare jazzul, au condus-o pe renumita cântăreață româncă la ideea că, improvizând pe teme ale folclorului muzical idiș și teme liturgice evreiești, fiecare muzician își spunea povestea care se întretesea cu a celorlalți, devenind una singură: un impresionant exemplu de reală interetnicitate. Prima etapă a proiectului, omagiu adus Mariei Tănase, s-a materializat în 2003, lansarea având loc la T.E.S. Numeroasele concerte susținute de artistă pe mari scene ale lumii au impus-o în atenția iubitorilor de muzică din țară și de peste hotare. Printre participanții la actuala lansare s-a numărat și consilierul cultural al Ambasadei Israelului în România, **Jonathan Rosenzweig**. Recomandând discul, dr. **Irina Cajal** a mulțumit pentru sprijin F.C.E.R., personal, președintelui Federației, dr. **Aurel Vainer**, și M.C.C., personal, directorului **Krizbay Bela**. Discul a însemnat o „plăcută experiență” pentru sponsorul său, **Michael Rothemberg**, Ștefan Elefteriu, procesatorul de sunet, a remarcat originalitatea și îndrăzneala cu care **Teodora Enache** reușește să îmbine, prin intermediul jazzului, două culturi muzicale: evreiască și românească. Regizorul **Moshe Yassar**, profund cunoscător al ambelor surse folclorice, a vorbit despre modul în care elemente ale muzicii populare românești au intrat în muzica populară israeliană – „liant între imigranți, aducându-și fiecare bagajul spiritual al țării de origine, și spațiul mediteranean, orientat”. Cântăreața a mulțumit vorbitorilor, sponsorilor, colaboratorilor, Casei de discuri, Ambasadei Israelului la București, tuturor participanților. E. SUHOR

Activități culturale la Sibiu

Desfășurarea Festivalului „Euroiudaica” a însemnat pentru Comunitatea sibiuană un stimul pentru a continua manifestările culturale, atât de mult gustate de cetățenii orașului – evrei și neevrei.

Astfel, frumoasa clădire a Sinagogii a adăpostit mai multe expoziții. Timp de o lună, în septembrie, vizitatorii, mulți la număr, au putut viziona expoziția artistului fotograf budapestan **Paraszky Geza**, „Pietre în dispariție”, imagini din cimitirele vechi din Ungaria, din localități în care nu mai locuiesc evrei. Informații și la Sibiu există un cimitir, vechi de peste 100 de ani, artistul s-a deplasat acolo și a imortalizat imaginile pietrelor funerare. El a decis să se ducă și la Hunedoara și în alte localități din România și, ca fotografiile pe care le va realiza, să organizeze o expoziție despre cimitirele din România.

Tot la Sinagogă a avut loc expoziția artistei israeliene **Dvora Barzilai** (pictură și mozaic), care trăiește la Viena, „Shalom - Peace - Pace”, cu imagini inspirate din texte biblice. La vernisaj, cantorul **Shmuel Barzilai** a prezentat un concert de muzică sinagogală. Foarte mulți sibiieni au venit să vadă această expoziție, cu totul specială ca inspirație și realizare. De la Sibiu, ea a plecat la comunitatea din Arad.

De Ziua Europeană a Culturii Iudaice, comunitatea a organizat „Ziua porților deschise”, oferind posibilitatea celor interesați să viziteze sinagoga. Evenimente cu tematică iudaică au fost organizate și în afara comunității. Astfel, cu prilejul Zilei Holocaustului, la Primăria din Sibiu a fost deschisă expoziția de fotografii „Martori evrei ai unui secol european”, cu imagini din viața evreiască din Europa Centrală și de Est, oferite de „Centropa”, Centrul vienez care se ocupă cu păstrarea memoriei evreiești din regiune. Biserica Evanghelică din localitate a fost gazda unei expoziții de fotografii ale unor artiști din Germania, „Popoare europene în dispariție”, printre care figurau și evrei sefarzi din Serbia și Italia. (E.G.)

Filatelist amator, doresc schimb de mărci poștale. Ofer piese de bună calitate, obliterate, din Israel (cu suval și fără), Austria, Anglia etc. Doresc în schimb similare, eventual și din alte țări. Adresa: ing. ERNEST MARMORSTEIN, str. Ștefan cel Mare nr. 24, ap. 3, Oțelu Roșu, cod 325700.

Premiu pentru Studioul de Radio Iași

Correspondenta noastră, **Martha Eșanu**, consilier la Comunitatea Evreilor din Iași, ne-a transmis că, la Festivalul Internațional „Programe Radio și Tv. pentru minoritățile naționale” și Concursul emisiunilor cu tematică etnică „Pământul meu natal” (ediția a X-a), de la Ujgorod (Ucraina), Premiul pentru cel mai bun interviu al emisiunii „Evreii din târgurile Moldovei” a fost câștigat de redactorul **Alexandru Acioabăneț**, de la Studioul de Radio Iași. Invitatul emisiunii premiate a fost publicistul și scriitorul **Edgar Reichmann**, evreu originar din Galați, stabilit în Franța. Emisiunea săptămânală „Comunități etnice – Evrei din târgurile Moldovei” este coordonată de istoricul dr. **Nicolae Tomescu**, redactor șef al Studioului de Radio Iași.

La Ateneu, cu Centrul „Habad” România

Urmare din pag. 5 dar, domnia-sa și-a exprimat atașamentul față de comunitatea evreiască și a explicat că situația în care se găsesc la ora actuală mulți cetățeni români care lucrează în străinătate, și care sunt supuși discriminărilor, îl face să înțeleagă mai bine prin ce tragedii au trecut evreii în perioada celui de-al doilea război mondial. În cadrul programului artistic, copiii de la grădinița „Or Avner” au prezentat câteva cântece de Hanuca. Ei au fost urmați de spectacolul muzical prezentat de **Aharon Razel** și formația sa, „Hasne Haboer”, care au interpretat cântecele Rabinului Karlibach, dedicate Ierusalimului și sărbătorilor de Hanuca. Din păcate, spectatori nu au putut gusta din plin frumusețea melodiilor din cauza sonorizării gen „disco” a concertului. Încheind spectacolul, actrița **Maia Morgenstern**, care a prezentat întregul program, a recitat o poezie dedicată momentului solemn, scrisă de poetul Ștefan Iureș. Păcat că organizatorii nu s-au gândit să asigure și traducerea unora dintre cuvântări, ca de pildă cea a ministrului israelian, care a vorbit în ivrit. La sfârșit, participanții au fost invitați să guste din bunătățile tradiționale de Hanuca, pregătite de organizatori. (E.G.)

☆ DECESE ☆ COMEMORĂRI ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

La 6 octombrie 2007, la Tel Aviv, ne-a părăsit arhitectul **MARCEL MELICSON**. Absolvent al Facultății de Arhitectură din București, a lucrat la facultate ca asistent la Cursul de istorie a arhitecturii, apoi la I.P.C.; fiind redactor-șef al revistei „Arhitectura” timp de 15 ani, a ridicat revista la un nivel foarte apreciat de specialiști. A publicat volumele „Le Corbusier - Bucuriile esențiale”, „Arhitectura modernă”, „Fișe pentru o istorie a gândirii arhitecturale contemporane”. În Israel, din 1976, a lucrat ca arhitect proiectant. Prietenii.

În ziua de 1 decembrie 2007, a decedat, la Craiova, enoriașa **MARIETA ȘTURNER**, născută la 20 octombrie 1914. A fost înmormântată în Cimitirul Evreiesc din Craiova. Fr. Abraham, vicepreședintele C.E. Craiova.

În luna noiembrie 2007, au fost înmormântate în cimitirele C.E.B.: **GHERȘIN GHITLA** (93 de ani), Cămin „Amalia și dr. Moses Rosen”, Cimitir Giurgiului; **DINESCU IONEL** (92), str. Poenari nr. 2.

GALA PRIETENIEI Moment de vârf al Hanucăi la Școala „Lauder”

Pentru Complexul școlar „Lauder-Reut”, crescendo-ul luminilor de Hanuca s-a tradus printr-un șir de evenimente, începând cu spectacolele copiilor și terminând cu cea de-a V-a ediție a **Galei Prieteniei**. Scena T.E.S. a fost gazda prichindeilor de la grădiniță. Emoțiile părinților și bunicii au fost mai mari decât ale „actorilor”, care au făcut furori. Mai mult decât cuvintele au „vorbit” blitz-urile aparatelor de fotografiat din public. A fost și Hanuca elevilor, derulată în sediul școlii. S-au spus poezii, s-a dansat, s-a cântat, cu stimulul „suporterilor”: colegi, prieteni, părinți, bunici.

A avut loc, apoi, un **Hanucat Habait** – inaugurarea noii aripi a clădirii liceului „Lauder-Reut”, destinată elevilor de clasa a X-a. Oaspeții – președintele Consiliului General al Municipiului București, **Roxana Maria Cosma**, sponsorul acestei extinderi, **Joseph Seroussi**, președintele C.E.B., ing. **Osy Lazăr**, dr. **Irina Cajal**, membră în Comitetul Director al F.C.E.R. – au fost întâmpinați de directoarea Complexului, **Rosa Arsene Brumfeld**, și de copii, cântând cântece de Hanuca și încălzind inimile tuturor, cu ajutorul armonicii fermecate a lui **Bogdan Lișin**. După momentul solemn – tăierea panglicii de către președintele Fundației „Lauder” în România, **Tova Ben Nun Cherbis**, și filantropul **Joseph Seroussi** - toți cei prezenți au luat loc în băncile împodobite cu buchete de flori. Pe fundalul imaginilor derulate la retroproiector, cu scene din viața liceului, eleve din clasa a X-a au citit - în română, engleză și ebraică - compoziții de ținută despre legătura dintre luminile Hanucăi și luminile învățăturii și au mulțumit sponsorului pentru generozitate. Lor li s-a alăturat **Tova Ben Nun Cherbis**, reliefând „gestul de adevărat prieten din prezent și viitor” al lui **Joseph Seroussi** și urându-i „Ad Mea Veerim!”.

Gala Prieteniei, ajunsă la ediția a V-a, celebrată de **Fundația „Ronald S. Lauder” România**, în parteneriat cu **Institutul Diplomatic Român, Fundația Pro, British Council**, sub auspiciile **Gvernului României** și ale **Primăriei Capitalei**, s-a derulat la **Hotel Howard Johnson**. A fost un eveniment impresionant prin anvergura participărilor: ministrul Afacerilor Externe, **Adrian Cioroianu**, ministrul Economiei și Finanțelor, **Varujan Vosganian**, Primarul General al Capitalei, **Adrian Videanu**, primarul Sectorului III al Capitalei, **Liviu Negoită**, președintele Comisiei Juridice a Senatului din Parlamentul României, **Peter Eckstein Kovacs**, președintele Tv.R., **Alexandru Sassu**, președintele F.C.E.R., dr. **Aurel Vainer**, președintele B'nai B'rith România, **José Iacobescu**, președintele A.S.R., **Tiberiu Roth**, deputat **Cristian Boureanu**, președintele Tabelei Board Advisors al Liceului „Lauder” și primvice-președintele „Raiffeisen Bank” România, **Marinel Burduja**, **Andreea Esca**, **Adrian Năstase** cu soția, importanți investitori israelieni în România, personalități ale vieții socio-culturale românești ș.a. Gala a fost onorată de ministrul israelian al Infrastructurii, **Benjamin Ben Eliezer**, de E.S. **David Oren**, ambasadorul Israelului în România.

Prelungirea ecumenică a prieteniei, bunei înțelegeri interetnice și interconfesionale pe care copiii o învață la Școala „Lauder-Reut” a fost ilustrată de aprinderea lumânărelelor de Hanuca și a beculțelor din bradul de Crăciun, de coriștii formației „Bim Bam”, conduse de **Cristina Chiș**, de **Luminița Anghel** și **Adrian Enache**. Maestru de ceremonii a fost **Radu Moraru**, realizatorul emisiunii Tv „Nașul”. Gala a fost transmisă la Tv.R. și în străinătate. Familia **Păunescu** a organizat transmiterea Galei pe postul de televiziune B1 și PROTV. Evrei și neevrei, care cântă și visează laolaltă, au produs o adâncă impresie ministrului israelian al Infrastructurii, așa cum a reieșit din alocuțiunea domniei-sale. Ambasadorul Israelului, președinți ai unor importante firme israeliene în România și-au exprimat grațitudinea pentru luminile ecumenice aprinse de Școala „Lauder”. Gala a fost și un prilej de strângere de fonduri pentru dezvoltarea în continuare a acestui lăcaș de învățământ evreiesc. „Visul nostru este să ajungem să avem și o universitate «Lauder»”, a spus **Tova Ben Nun Cherbis**, mulțumind donatorilor.

IULIA DELEANU

„Jurnalul” C.E.B. (nr. 8/2007)

În acest al 8-lea număr, „Jurnalul” C.E.B. conține pagini dedicate sărbătorii de Hanuca, o relatare a comemorării Zilei Holocaustului din România (9 octombrie 2007), evocarea participării evreilor la Războiul de Reîntregire a Neamului (1916-1919), despre Declarația Balfour (90 de ani), Centenarul Sebastian (1907-2007), despre Reuven Rubin, pictor și primul ambasador al Israelului în România, despre spectacolul cu Maia și... Ion Pribeagu, despre I. Peltz, Constantin Graur, David Emanuel ș.a.